

SOVYETLER JAPONYA Müttefikler

Garp Akdenizine müteveccih bir taarruz veya müdafaa harbinin muhtemel olduğu bu devir - de Uzakşark ve Sovyet - japon durumu da günün tedkik mevzuudur.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Malta'nın şiddetle bombardıman edilmesine devam ediliyor. Bunun arkasından ne çıkacağı henüz belli değildir. Bir iki gün evvelki yazımızda işaret ettiğimiz gibi bu sıkı bombardımanları ya bir taarruz, ya bir müdafaa tedbiri taşıyacaktır. Taarruz: Yunan, İtalyan üslerinden kesif hava kuvvetlerinin hamlesini de içine alarak Dakar'a kadar bütün Şimali ve Garbi Afrika'yı istihlaf eden umumî bir taarruz olabilir. Bu büyük çapta bir harekettir ve Fransa ile İspanya'yı da, hattı bir bakıma göre Portekiz'i de alacak. Mithverin bunu yapıp yapmayacağı hakkında bugün bilhassa doğu cephesindeki vaziyet tam istikrarını bulmadan kat'i bir şey söylenemez. Böyle bir hareket ve taarruzun gayesi Akdenizi İngiliz donanmasına kapamak, Atlantik münakaşesini esaslı bir izaca tâbi tutmak olabilir.

Müdafaa tedbir ve tertibi almak. Bu da mümkündür. Mihverin bütün imkânları ile ilkbahar, da doğu cephesinde tutuşmasından sonra Afrika'da serbest kalacak İngiliz ordusu için en zayıf ve kolay hedefi Cennet Avrupa'sı sahilleri teşkil edebilir. Almanya ve Mihver şimdiki böyle bir teşebbüsü önlemek tedbiri içinde bulunabilir ve Maltayı istila da bu gayeye hizmet edebilir. Görülüyor ki, her iki bakımdan da karar verilebilmenin henüz sırası gelmemiştir.

Günün dikkate şayan ve münakaşa mevzuu olan bir bahsi de 26 ilar beyannamesinden sonra Sovyet - Japon karşılıklı münasebetidir. Dün bu bahis üzerindeki müteallakamızı bu sütte kaydetmiş olmamıza rağmen, bugün muhtelif fikirlerin ileriye sürülmesini görmüş bulunmamız tekerrür bizi bu mevzu üzerinde düşündürdüklerimizi söylemeye sevk etmiş bulunuyor.

26 ilar paketi ile Sovyet Rusya - İngiltere - Amerika arasındaki karşılıklı vaziyet tamamen aydınlanmış, her üç devlet ittifakı, harbe devam ve harpen sonrası için anlaşmışlardır. Ancak, Sovyet Rusya'nın bu beyannamenin nesrinde sonra hemen Japonya'ya harp ilân etmemesi muhtakkak ki bu noktadaki hususiyetin İngiltere ve Amerika tarafından takdir ve tasvip edilmiş olmasından ileriye gelmekte ve bu aslı bir gün Japon - Rus mücadelesinin vukua gelmeyeceğine işaret ve vesika teşkil etmektedir.

Bizim anlayışımıza göre, Sovyet Rusya'ya Avrupa'nın mukadderatını tayin edecek olan mücahelenin en büyük hissesi tevkil edilmiş ve Rusya için bu kadari şimdiki halde kâfi sayılmıştır. Eğer İngiltere ve Amerika ayrıca imkân bulabilirlerse Avrupa kat'ında ikinci bir cephe açmak suretile Rusyama yükünü hafifletmeye ve Almanyanın takatlerine müessir olma'ya da çalışacaklardır. Filhakika Uzak Şark'taki Rus üsleri ve Rus toprakları Japonya'yı çabuk mağlûp edilebilir için çok elverişlidir. Sadece Japonya şimdiki Rusyama dokunmaksızın Hint Okyanusundaki ve Pasifik'deki emellerini tahakkuk ettirmek azimindedir. Rusya da Japonya'nın bu durumunu kendi mücadelesi bakımından menfaatine en uyar halde görmektedir ve bütün kuvve-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Almanyanın Müdafaa için hazırlıklar

Almanlar üç büyük müdafaa hattı inşa ediyorlar!

Polonyada ve Oder nehrinde istihkâmlar yapılıyor!

Sovyet taarruzunu ve bir yarma hareketini durdurmak için esaslı tahkimata geçmiş

Newyork, 5 (A.A.) — Newyork Times gazetesinin Stokholmdeki hususî muhabiri telgrafla şu haberi vermektedir: Sovyet Mukabil taarruzunu durdurmak için Almanlar derinliğine üç (Devamı 3 üncü Sahifede)

SOVYET TELĞİ

Moskova cephesinde Almanlar 4 yerden tardedildi

Moskova, 5 (A.A.) — Sovyet tebliğinin zeylinde şöyle denilmektedir:

Moskova cephesi kesiminde taarruzuna devam eden bir birlik, Almanları dört mevkinden tardetmiş, tanklar, toplar, kamyonlar, makineli tüfekler ve çok miktarda cephaneyi almıştır.

Gaz tevziyatında halk nasıl aldatılıyor?

Kuponlarda "Kilo," yazıldığı halde ekser semtlerde bayiler litre hesabı ile petrol veriyor!

Petrol Ofisi bu yolsuz hareketi önlemelidir!

Petrol Ofisi tarafından kazalara verilecek kupon mukabilinde dağıtılan gazların eksik verilecek halkın aldatıldığı hakkında müteaddit şikâyetler yapılmıştır. Şikâyetçiler diyorlar ki:

Moskova cephesini gösterir harita

Eden, Moskova seyahati hakkında bir nutuk söyledi

Stalinle sulh şartları da görüşülmüş!

Londra, 5 (A.A.) — Haricîye Nazırı M. Anthony Eden, Moskova dönüşünden sonra ilk nutkunu bu akşam radyoda söylemiştir.

M. Eden, nutkunun başlangıcında, 1935 de Moskova'ya yaptığı ziyaretten bahsetmiş ve şöyle demiştir: — Bugün inandığım gibi o zaman da inanıyordum ki, Sovyetler Birliği ile Büyük Britanya arasında hiçbir hakiki menfaat anlaşmazlığı yoktur. (Devamı üçüncüde)

Birmanyada Japon hava hücumları

Rangoon, 5 (A.A.) — Rangoon şehri bu sabah ilk defa olarak ay ışığında bombardıman edilmiştir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

General Vavel'in BEYANATI

Uzakşarkta vaziyet bir anda değişti-ri-lemez!

Müttefiklerin yeni Başkumandanı Japonya için ne diyor?

Yeni Delhi 5 (A.A.) — Gazetecilerle yaptığı veda görüşme - sinde General Vavel bilhassa şöyle demiştir:

«Bu fırsattan istifade ederek Amerikalılar, İngiliz ve dominyon milletleriyle müttefiklere cennet - bu garbi Pasifik başkumandan - lığına tayinimden dolayı bana verilen şereften ve bu memleket - lerin hükümetleri tarafından hak - kında gösterilen itimattan ne kadar mütehasas olduğumu söylemek isterim.

Japonya'nın kuvvetlerine ilk namide üstünlük veren hainane taarruzları ile hasıl olan vaziyette yüklenmiş mes'uliyetin büyüklüğünü takdir ediyorum. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bulgaristanda bir komünist talebe idama mahkûm edildi

Sofya 5 (A.A.) — Sofya Üniversitesi'nde komünist hücreleri teşkil etmek, tetiş ve baltalama hareketleri yapmaktan suçlu bir Üniversite talebesi askeri mahkemece idama mahkûm edilmiştir.

Ordunun ve hükûmetin ser - fine hâlel getirecek mahiyette şayieler çıkaran birkaç kişi de on - ale yirmi sene arasında muhtelif hapis cezalarına mahkûm edilmişlerdir.

Çinde Japon kuvvetleri püskürtüldü!

Japonlar 6 - 7 bin ölü verdiler!

Çungking, 5 (A.A.) — Pazar günü negredilen Çin tebliğinde evvelki gün Changsha bölgesinde düşman tarafından yapılan taarruzların müdafiler tarafından kâmilan geri püskürtüldüğü bildirilmektedir.

Japonların ölü ve yaralı olarak zayıftı 6 - 7000 i bulmaktadır.

Hava Bu Sabah Lodosa Döndü Güneş Açtı!

Bazı hatlarda tramvaylar işleme - ye başladılar, açık denizlerde şiddetli bir fırtına devam ediyor

Yeniden fazla amele seferber edilerek muhtelif semtlerde kapalı şehir yollarının açılmasına çalışılıyor

Günlerdenberi nihayet bu sabah şehrimizde kar ve tipi önmüş, güneş açmıştır. Fakat soğuk henüz devam ettiğinden buzlarla örtülü olan yolların açılması için yapılan gayretler kısmen boşa çıkmakta ve müşkülâtla çalışılmaktadır.

TRAMVAY HAREKET MÜDÜRÜNÜN İZAHATI

İstanbul Tramvay İdaresi hareket kısmı müdürü B. İsmet Şehir tramvaylarının vaziyeti hakkında bu sabah şu izahatı vermiştir:

«Bizim 500 amelemlik haricinden 2 lira yevmiye ile aldığımız 500 e yakın amele muhtelif hatların açılması için durmadan çalışmaktadır.

Edirnekapi, Topkapı tramvayları sabahtan beri işlemedir. Beşiktaş tramvayları Eminönüne kadar gelebilmektedirler.

Rasathane hava vaziyeti için ne diyor?

Bebek hattı kapalıdır. Ortaköyden itibaren sefer yapılabilmektedir.

Yedikule hattının bu akşam ve yahu da yarın açılacağını kuvvetle ümit ediyorum. Şişhane yakusundaki viraj tehlikeli gömül - düğünden mecburen Beyoğlu - İstanbul seferleri yapılamamaktadır.

Şirketihayriye İdaresi Bebek - Köprü arasında Arnavutköy, Kurumçesme ve Beşiktaş da uğramak üzere 22 lève vapur tah - rîk etmiştir.

Fakat bunlara küçük vapur - lar tahsis olunmuştur. Meselâ (Devamı 3 üncü Sahifede)

İnebolu sahilinde Serseri bir mayn patladı

Sarsıntıdan bazı köy evlerinin camları kırıldı

Kar fırtınası devam ediyor. Fırtına yüzünden bir hafta - lar vapurlar gelmiyor. Fırtınanın husule getirdiği dalgalardan tesiriyle bir serseri mayın İneboluya beş mil mesafede bulunan Üreymiye ve İlis köyleri arasındaki kayalıklara çarparak patlamış, sarsıntıdan civarda bulunan bir kaç köy evinin camları kırılmıştır. Başka zayıflar olmamıştır. İnebolu, 4 (A.A.)

Marpuççularda Bir Araba Kazası

İstanbulun en yaşlı doktoru feci bir kazaya kurban gitti!

«Şapkalı», namile maruf fakirler babası Doktor Dimitraki yirmi yıldır bindiği arabasının parçalanması neticesinde öldü

Edirnekapıda Üçbey sokakında 4 numarada oturan ve şehrimizin en yaşlı, en eski doktoru olan, halk arasında şapkasının hususiyetinden dolayı «Şapkalı» namile maruf B. Dimitraki Boe Marpuççularda vukua gelen bir araba kazası neticesinde yaralanmış ve ölmüştür.

Mumalleh yirmi yıldanberi kullandığı bu emektar arabasıyla geçen gün bir hastasına giderken Marpuççularda arabasının ok demiri kırılmış ve parçalanmıştır. Doktor Dimitraki başı taslara isabet etmek suretiyle yaralanmış ve bu yere litihap yeparak Marpara kılınığne kaldırılmıştır. Fakat bütün tedavilere rağmen kurtu -

ramarak orada ölmüş ve cenazesi evvelki gün Fener Patrikhanesinden müteaddit doktorların ve büyük bir kalabalığın iştirakiyle merasimle kaldırılmıştır. Fakirler arasında çok sevilen ve çok zengin olan doktor Dimitraki fak'lere 50 kuruşa ve hatta parasız bakıldığını bütün o semtte ve şehrimizde tanıyanlar. Ailesine taziyelerimizi sunarız.

GÜNÜN İÇİNDEN

Gel de çık bu işin içinden Nizamettin Nazif

İşte kehanetler yine başladı. «1942 inci yılın üç yüz altmış beş günü nasıl geçecektir?» diye düşün - nenler, hergün her politika muhar - ririnin sütununda bir sürü yeni tahminlerle karşılaşılıyor.

Tahmin, bilgüri burğu gibi kul - lanarak zekânın boşluklardan ses, karanlıklardan ışık çıkarmaya çalış - masıdır ki büyük münverde, büyük devlet adamında ve önder - lerde aradığımız en yüksek kudret budur.

Her iş bölümünde muvaffak ol - manın sırrı, «geleceği uzaktan se - zebilmek» değil midir? Ekdiler, bir devlet idare etmenin en büyük sırrı «hâdiselere takaddüm edebil - mektir» derlerdi. Bir Alman sosyo - loğunun pek meşhur bir eseri, Fransız dilindeki metninde şu cümleyi göze sunar:

«Celui qui prévoit dirige!» Yani «hâdiseleri oluşlarından ev - vel sezebilen idare eder» der.

Buradaki «idare eder» in hük - meder, hüküm olur, yigünleri ve milletleri sevk ve idare eder mâ - nalarına almışsa doğru olur.

Vaziyeti bu tarzda mütealep edin - ce politika muharirlerimizde ka - bahat bulmaya hakkımız olmasın! İcap eder. Zira bir devlet reisi, bir

millet sefi nasıl devleti ve mil'eti sevk ve idare etmekte ise, bir politika muharriiri de herhangi bir ek - kârı umumiyeyi veya efskârı umu - miye bölümünü sevk ve idare et - mek mevkinde değil midir?

Böyledir şüphesiz. Fakat başka memleketlerde aynı işlerle uğraşan memlekedarından asla geri ve a - sağı bir seviyede olmayan politika muharirlerimizin, tahminlerinde zeki ve inanılır olmaları pek uz - zak görüldükleri de şüphesizdir.

Bir takım müsbet esaslara daya - narak bazı meçhulleri aydınlatmâ - mınasına gelen «tahmin» ile kati - hareye yapış hiç bir müsbet esas vermiyen boşlukları ve karanlık - ı dille getirmek iddiası arasında pek engin bir fark vardır. Bu ilmi - cisine ancak «kehanet» adı verile - bilir ki bence bir cür'ettir.

Bu cür'etin en muhteşem nümu - mesi: vermekte olanlar, hiç şü - hesiz, harbin bu yıl neler yapacağı - nı kestirmek iddiasında bulunab - lenlerdir.

Fırtınalı bir havada seyreden bir Ortacağ kalyonunda zincirleri - ni koparmış bir top farzedmiş ki, gemi yalpa vurduca güvertede bir tarafta doğru tekerlenmektedir ve her ân bütün ağırlığı ile bir tarafta yüklenerek çarpışını devirmek - tide.

İşte bugünkü harp.

Dünya bu kayıyordur. İnsanların ölçürme enerjisi bu top kadar ş - ketli ve muharebe taktığı bu top gibi şursuzdur. Gel ey politika muharriiri, çık bu işin içinden!

HARP VAZİYETİ

Uzak Şarkta kumanda birliği ve General Vavel'in muhtemel harekât plânı?

Merkez cephesinde Sovyetlerin yeni takviye kuvvetleriyle sürekli bir taarruzları beklenebilir

YAZAN: İ. S. ESKİ BUKREŞ ATAŞEMİLİTERİ

1) Sark Cephesinde: Şimalde ve merkez cepheslerinde Sovyet ordularının taarruzları sürekli bir şekilde devam ediyor. Ruslar Fin cephesinde bir yarma yapmaya muvaffak olmuşlardır. Merkezde Al -

manlar Rus tazyikini, ancak mukabil taarruzlarla ve etkin muharebelerle püskürtmeye çalışıyorlar. Alman hava kuvvetleri, Moskova çevresinde cepheye yürüten Sovyet takviye kol - larına, taarruza hazır tank birlikleri -

ne, demiryollarına ve tayyare mey - danlarına hücum etmekle meşguldür - ler. Moskova çevresinde toplanan bu Alman hava hücumları Sovyetlerin cepheye mütemadiyen takviye kuv - vetlerine, taarruza hazır tank birlikleri -

(Devamı 3 üncü Sahifede)

HALK FİLOZOFU

MAHALLE

REŞAT FEYZİ

Mahalle muhtarlığı teşkilatını lağvettik. Bu teşkilat iptidai ve ağır işiyen, bazı tarafları salim olmayan bir mekanizma idi. Yerine, mahalle mümessilliklerini koyduk.

Fakat, mahalle muhtarlığı ile, mahalle mümessillik teşkilatı arasında dağlar kadar fark olduğunu gün geçtikçe daha iyi anlıyoruz. Bu fark, mahalle muhtarlığının lehinedir. Halbuki, gayemiz, muhtarlığın mahzurlarını ortadan kaldırmaktır.

Demek oluyor ki, eski hayratı kaldırmakla beraber, yerine daha iyisini, daha faydalı, daha güzelini koymadık.

Bugün, mahalle teşkilatını hangi isim altında olursa olsun yeniletmiye, islahat kat'î zarur.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

BİR ŞİİR

MECMUASI

Meşhur şair Asaf Halet Çelebi «He» isimli bir şiir kitabı neşretti. Herkes, bu ismin ne demek olduğunu soruyor. Bizim Osman Cemal arkadaşların merakını şu sözlerle tatmin etti:

«He dedimse, tınma!»

İstediğiniz mânaya alın!

RAKİ

İSTİHLAKİ

Artık, küçük şişe rakıların kaldırılması ciddiye bindi. Rakı istihlakini azaltmak için bu tedbire lüzum görülüyor. Bundan böyle yalnız yarım ve bir kiloluk şişelerde rakı satılacak!

Şimdi, evvelce bir yirmi dokuzlukla kıfılatmış edenler, ister misiniz yarım kiloluğu birden devir miye başlasınlar?

SAÇLARDAN

İSTİFADE

Bir gazetede okudum: İnsan saçından, tavşan tüyünden daha âla şapkalar yapmak mümkün oluyormuş. Bazı Avrupa memleketlerinde, berber dükkanlarında saçlar toplanıyor ve fabrikalara sevk ediliyor.

Desenize, bizim gibi başında saç kalmıyanlar bu işle zararlı çıkacak!

PARA

YİYORUZ

Bir profesör ve muharrir yazdı. Şiir bir makalede şu sualin cevabını vermiye çalışıyor: «Nasıl para yiyoruz?» Efendim, Avrupadaki zenginlerin para yemesi de başka türlü imiş!

Yahu, meşhur kelimedir, her yığının bir ayrı yogurt yiyiş vardır!

AHMET RAUF

Olgunluk imtihanları

Liselerden olgunluk imtihanlarının kaldırılması hakkında yapılan teklifler berilemiştir. Son karar göre lise bitirme imtihanlarından sonra Üniversite ve yahut da yüksek mekteplere girmek isteyen talebeler Üniversitede, yüksek mekteplerde bir «giriş imtihanı»na tâbi tutulacaklardır.

Çay, kahve ve kâğıt, mukavva ihtilâtlarının kongreleri

Şehirimiz ihtilâl ve ihracat birliklerinin kongrelerine öbür gününden itibaren başlanılacaktır.

O gün saat 14 de - yani çarşamba günü - ilk olarak çay ve kahve, perşembe günü de kâğıt, mukavva ve tabii kâğıt ihtilâtları birliklerinin kongreleri toplanacaktır.

Vapur müstahdemlerine kışlık muşamba tevzi olunacak

Devlet Denizyolları vapurları müstahdemlerine kış muşambesi ile ceket ve pantolonun ibaret olmak üzere baltık muşambaları tevzi olunması kararlaştırılmıştır. İlk partide 666 muşamba tevzi olunacaktır.

Göztepe civarı halkı Belediye-den su ve elektrik istiyorlar!

Yeni yapılan köşkler sahasının bir an evvel suya ve suya kavuşturulması lazımdır.

Göztepe Belediyesi Reisliği ne verdikleri bir istida ile elektrik ve su istemişlerdir. Bunlar diyorlar ki:

«Göztepe Kayışdağ caddesi üzerinde Feneryolu istikametindeki arsaların hepisi satılmış olarak buralarda daha şimdiden birkaç köşk yapılmış bulunmaktadır. Gerek bu köşkerlerin ve gerekse; mezkûr asfalt caddesinde caddeyi Feneryolu istasyon civarına bağlayan Mazharbey sokak ve etrafındaki 20 - 25 m. ve köşkün elektrikli ve suyu aktur.

Halbuki elektrik Göztepe Lütie sokakının başında ve Çayır sokakı köşesinde evlerimiz 70 - 110 metre mesafededir. Buradan yeni evlere ve oradan Mazharbey sokakına uzatılması bu kadar istekli karşısında ve aynı zamanda asfalt bir caddenin içabında tenvir ihtiyacını temin maksadıyla hiç de büyük ve külfetli bir şey olmasa gerekirdi. Bu itibarla son zamanda Kızıltoprak ve Bostancıda görüldüğü üzere tahta direklerle bizlere elektrik verilmesi lâzım ve kabilirdi.

Su ihtiyacımız da; yine Mazharbey sokakına Kayışdağ suyunun boru uzatılarak pekâlâ temin olunabilir!..»

Son Telgraf — Belediye Reisliğinin Göztepe halkının bu derdini bir an evvel hallederek kendilerinin elektrik ve suya süratle kavuşturmasını ehemmiyetle rica ederiz.

Esnaf hastanesinin kongresi

Esnaf cemiyetleri hastanesinin yıllık kongresi yakında yapılacaktır. Kongrede bir yıllık faaliyet tefhik olunacak ve hastanenin yeni idare heyeti intihap olunacaktır.

20 tramvay arabası sefere çıkıyor

Romanyadan geldiğini haber verdikimiz tramvay bandajları - nam bu sabaktan itibaren gün - rükten çıkarılmasına başlanılmıştır. Bunlarla ancak yeniden yirmi tramvay arabası sefere çıkarılabilecektir.

Yazar, bozar tahtası

Eminönünde, rihim tarafında yeni baki inşaat görüyorsunuz. Asfaltlar bozuluyor, çukurlar açılıyor. Borular sızılıyor, yeniden döşeniyor vesaire... Hem de bu iş, günlerce devam ediyor.

Vaktiyle, meydan yapılırken, bu işler neden unutulmuştur? Kim unutmuyor, niçin unutulmuştur? Şimdi bu hale kimsa bir şey demiyor mu, ses çıkarmıyor mu?

İstanbul sokakları ve meydanları, tıpkı, kahvecilerin yazar, bozar tahtası gibi, mütemadiyen yapılır ve bozulur.

Artık, bu hale bir nihayet versek. Fakat, ne zaman?

BÜRHAN CEVAT

GÜNÜN İTİKENKİDİ

Hayatla ölümün mesalesi

Şehir Tiyatrosunun eski ve kıymetli aktörlerinden Şadi ile beraber, doktor Emin Belig de hayata gözlerini yumdu. İkisine de Allah Rahmet eylesin. Şadi, yıllardır tiyatrodan ayrılmış, sinemacılık yapıyordu.

Emin Belig gelince: Merhum, sahneyi, insanın istikbalini kâfi gerceğe temin eden bir müesseseye adanmış ve eski mesleğine, yani, doktorluğa başladı. Hatırlarsanız, bundan bir iki yıl evvel, tiyatrodan ayrılmış, şaj için Cerrahpaşa hastanesine girmiş ve orada dikkatli bir mesaiden sonra, ihtisasını yapmıştı.

Zavalı Emin Belig... İstikbal kaygusu sahnedan ayrılan kuvvetli aktör, eğer, ölümün bir gün anı olarak ve pek erken yakasına yapışacağını bilseydi, tiyatrodan ayrılır mıydı?

Bazı âlimler, filozoflar: — Hayat çok uzun... derler.

Bazıları da: — Hayat çok kısadır, derler.

Bu iki fikir de doğrudur. Sunun için doğrudur ki hayatın hakikatte kısa mı, yoksa, uzun mu olduğunu bilmiyoruz. Müslümanlıkta, insanın bir hakikatı vardır. Muhammedin: — Yarn ölecek imiş gibi ibadet et, hiç ölmüyecek imiş gibi çalış...

Sözü meşhurdur. Ölen insanın arkasından acıraz, ağlarız. Bu, âdet olmuştur. Fakat, su zamana, yaşayanların haline mi, yoksa, ölenlere mi acımak lazımdır, bu, pek belli değildir.

Ölüm bahsi, nazik bir mevzuur. Tabiatın kuvvet ve kudretine baki - nız ki, insanlara, ölüm saatini bildir - meyiştir. Allah göstermesin, ölece - ğimizi bilmiş olsak, ne yaparız? Gün - lük hayatımızda, öleceğimizi, bir gün, dünyaya gözlerimizi yumacağımızı hiç düşünür müydük? Ekser, böyle bir fi - kir kafamıza sapsansa ve çıkmasa, celdir, geceler, gözümüzü uyku tut - maz.

Hangi çağda ve yaşta olursak ola - lım, ölüm olan zamanın daha bir hayli olduğuna inanırız. Bu mesale, bize göre çok, amma, pek çok uzun - dur, insanların birbirlerine karşı en büyük temennisi yaşamak dileğidir. Bayramda: — Allah sizi nice nice senelere ye - tiğirsin, deriz.

Dalkavukların baş sözü: — Allah ömürlerin uzun, sözlüdür. Atalar evlatlarına: — Bir, yaşa ölümlü, derler. Yaşamak ne taftı seydi!

R. SARİT

SİMİT İMALATI

Her semtte sarfiyat ve un ihtiyacı miktarı tesbit olunuyor

Simit imalatı için her firmanın miktarına ihtiyacı belirlendi. Her semtte tesbit edilmektedir. Poğaç ve börek imalatının men' kararından evvel şehrimiz - de 100 simitçi, börekçi fırını mev - cut bulunmaktadır. İdi ve bunlardan yalnız 60 simit imal ediyordu.

Halen simitci fırınlarının sa - yısı 32 ye imişdir. Bunların un ihtiyacı ile birlikte normal simit sarfiyatı miktarı da tesbit olun - maktadır.

Kibrit şirketine dikkat tavsiye edildi

Piyasaya çıkarılan kibrit ku - tularından bazılarında başsız kib - ritlerin çoğaldığı şikâyet olun - muştur. Bu hususta kibrit şirke - tinin nazarı dikkatli celbedilmiş - ve imalata dikkat olunması iste - nilmiştir.

Bir tip talebesi iş arıyor

Ben, Tıp Fakültesi 2. sınıf tale - besinden olup, mail vaziyetimin fena - lasması yüzünden terki tahsil eyle - dim. Son Telgraf Halk sütununda, res - mi veya hususî mektuplarla iş tale - bi arzunuz delâletinde ilânını ri - ca ederim. Rumuz Y. Ö. C.

Muztar vaziyette bulunan bir genç iş arıyor

Lise 10 uncu sınıftayım. Mail va - ziyetimin çok bozuk olması dolayısı - le öğleden sonraları az bir ücretle her - hangi bir yerde çalışmak istiyorum.

Talp olmaları S. A. rumuzuna - hangi bir yerde çalışmak istiyorum.

DERS VERİYOR

Ben Fen Fakültesi Matematik şub - besinde talebesiyim. Cebir, hendese, Fizik ve Kimya dersleri vermek istiyorum. Arzu eden talebenin Son Telgraf - ta «Cebir» rumuzuna müteccet etme - liki rica ederim.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

«Maşallah.. Hassas teraziden ben anlamam da kim anlar?»

— Mustafa.. Sen davacı mıydın? — Evet efendim. — Anlat bakalım.. Davan nedir? — Anlatayım efendim. Ben, kuyun - cuyum, Bonin gayet güzel bir hassas - teraziyi verirdi. Ta babamdan kalma.. Meslek bana pederden kalmıyordu za - ta.. Terazinin biçimi çelik, yatığı - akkıldır. Önce ölçülür.. Evladılık.. Kulan kullan.. Oğun da kullan.. Torunun da.. Ondan sonra, elini ö - je - ne aldığını ki misline sat yene.. Geçenlerde baktım, terazinin ayağı - bozulmuş. Mâlum ya.. Altınla, elmas - la oynuyoruz. Bir gramın onda biri - oynadı mı, dünyanın parası tutar. El - imizdeki fasulye, pirinç değil ki, ö - gramına, beş gramına bakmıyalım. Dirhem bir kefesine kosağı üç beş - lira zarar ederse, öbür kefesine ko - yunca üç beş lira müşteri zarar eder.

— Uzunla, canım efendim.. Davanı - söylet.. — Evet, işte böyle efendim. Tera - zinin ayağının bozulduğuna göre, uc - taya götürüp ayar ettirdim, de - dim. Bu arkafeş da, yamamda ku - yuncudur. Ben teraziyi kağıda sarar - ken, bu dükkana girdi.

— Ne o, Hamparsum efendi? dedi. Teraziyi nereye götürüyorsunuz? — Ayağı bozulmuş da, ayar etti - receğim, dedim.

— Yahu, dedi, Uzun ne yapıyor - sun? Ben buradakilere kime götürüp - ayar ettireceksin? — Sen ayardan ağarsın? dedim.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

«Maşallah.. Hassas teraziden ben anlamam da kim anlar?»

— Mustafa.. Sen davacı mıydın? — Evet efendim. — Anlat bakalım.. Davan nedir? — Anlatayım efendim. Ben, kuyun - cuyum, Bonin gayet güzel bir hassas - teraziyi verirdi. Ta babamdan kalma.. Meslek bana pederden kalmıyordu za - ta.. Terazinin biçimi çelik, yatığı - akkıldır. Önce ölçülür.. Evladılık.. Kulan kullan.. Oğun da kullan.. Torunun da.. Ondan sonra, elini ö - je - ne aldığını ki misline sat yene.. Geçenlerde baktım, terazinin ayağı - bozulmuş. Mâlum ya.. Altınla, elmas - la oynuyoruz. Bir gramın onda biri - oynadı mı, dünyanın parası tutar. El - imizdeki fasulye, pirinç değil ki, ö - gramına, beş gramına bakmıyalım. Dirhem bir kefesine kosağı üç beş - lira zarar ederse, öbür kefesine ko - yunca üç beş lira müşteri zarar eder.

— Uzunla, canım efendim.. Davanı - söylet.. — Evet, işte böyle efendim. Tera - zinin ayağının bozulduğuna göre, uc - taya götürüp ayar ettirdim, de - dim. Bu arkafeş da, yamamda ku - yuncudur. Ben teraziyi kağıda sarar - ken, bu dükkana girdi.

— Ne o, Hamparsum efendi? dedi. Teraziyi nereye götürüyorsunuz? — Ayağı bozulmuş da, ayar etti - receğim, dedim.

— Yahu, dedi, Uzun ne yapıyor - sun? Ben buradakilere kime götürüp - ayar ettireceksin? — Sen ayardan ağarsın? dedim.

— Maşallah, dedi. Ben ağnımdan da - kim ağnar? Benim, Karadeniz böl - gesi ölçüler ve ayaclar Basmeftiş - liginden ruhsatnamem vardır.

Yabancı değil.. Komu.. Hem de - kuyumcu.. Müftetiz değilim ki, ruhs - satnamesine bakayım. Verdim tera - ziyi. İki gün sonra aldım ki, ne ayarı - kalmas, ne terazinin halli.. Tesviye - diyorum diye egelemiş ötesini ber - si.. Berbat etmiş teraziyi..

— Terazini kaç liralıktı? — Şimdi yüz liraya alınamaz.. On - beş yirmi liraya da hassas terazi var - dır amma, benimki gülmüştü. İşçiliği - de yükseldi. Yüz lira verdiler, ver - medim.

Söz, maznun Hilminindi. Hem Hamparsum davacı idi. Hem de ruhs - satsız terazi ayarından ayrıca ceza - landırılmak talebi mahkemeye sev - kildi. Hilmi.

— Ben ayar etmedim, dedi. Tera - zisi zaten bozuktuk. Bana, zincirli si - kayımı diye getirdi. Pense, ağız açık - olan zinciri biraz sıkıttım.

Muhakeme, karar için başka güne - bırakıldı.

Hamparsum mahkemenin çıktı. Hem yürüyor, hem söylüyordu: — O ki ağnımdan bir işten.. Ne - diye her çeye burnunu sokar da hem - elâleme zarar verir, hem kendin mah - kemelerde dölürdün? Alacağın iki - lira, böyle fitil fitil burnundan gelir - işe.. Dedelerimiz ne deyil söylemiş - ler? «Bilmediğin işe karışma!»

«Pis Bobstil!..» sözünden sinemada çıkan kavgaya!

Hilâl sinemasındaki hâdisenin faileri üçer gün hapse mahkûm edildiler!

Şehzade.. Şimdi Hilâl sinemasında - bir vak'a olduğunu ve Fahrettin is - minde bir gencin bığıkla yaraandığı - nı dün yazmıştık. Bu hâdisenin mu - hakemesi dün yapılmıştır. Davacı olan Fahrettin babası mahkemede demis - tir ki:

«Oğlum Fahrettin arkadaşları Mus - tafa ile birlikte sinemaya gitti.. Onda bulunan Cemil ve Bayram ad - larındaki iki genç meşer oğlunu ev - veiden lanyorlamış ona:

— Ulan serseri, pis bobstil!.. Gi - yindin de adam mı odun? diye ha - karet etmişler ve üstelik Bayram bi - çakla oğlunu yaramışlar!..»

Bayram ise suçunu inkar etmiş ve: — «Efendi efendim!..» demiştir.

Cemil de: — «Fahrettin bize ga - zi verirdi!..» demiştir.

Neticede Bayram ve Cemil üçer gün -

Krs. baston ve şemsiye fiatlerine de tesir ettil

Son günlerde şehrimizde bas - ton ve şemsiye fiatleri bir hayli yükselmiştir. Buna sebep baston ve şemsiye satın alanların kış - münasebetiyle çok artmasıdır.

Adi tahta bastonlar eskiden 60 - 70 kuruş iken şimdi bir buçuk, İki liraya satılmaktadır. Şemsi - yeler de en aşağı 3 liradır.

Emniyet teşkilatında değişiklikler yapılacaktır

Emniyet İşleri Umum Müdürlü - ğü, emniyet mensupları arasında - yeniden bazı değişiklikler yap - mıya karar vermiştir. Umum Mü - dürlük bu değişikliğe ait karar - name projisini hazırlamaya baş - lamıştır.

GÜNÜN Anlık opedisi

Kerç Şehri

Ajans teğruları, Atofo ve Tagan - roğ'dan sonra Kırmızı Kerç'in de - Soyvet kışları tarafından geri alın - dığını bildiriyorlar. Bu işin doğuraca - ğı askeri ve siyasi neticelerin incelen - meyi mütehassıslara bırakarak, biz okuyucularımıza bu şehir hakkında - malumat verelim.

Kerç Rusyanın Avrupa kısmında, Azakdenizi ile Karadeniz arasında, Yenikale Boğazı üzerinde kurulmuş - bir şehirdir. Binaları kâğır olan Kerç - düğün bir şekilde inşa ediliyor. Kı - rım harbindenberi çok büyük ölçüde - tahlil edilmiş olan bu şehir, Kırım - harbi sırasında kısmen harap olmuşt - u. Kerç şehri, Yenikale Boğazına ha - kiki yakın, Kerç yakınlarında tuzlar - vardır. Kerç halkı buğday, havyan - derisi, balıkçılık ve hayvâr ticaretiy - le uğraşır.

Kerç, eski Pautlapce kolonisinin - bulunduğu yer üzerinde kuruludur. Burası Haristyanların ilk asırlarında - Voepro adını alarak Bosfor Krallığı - nın merkez olmuş, Cenevizlilerin el - ine geçmiş, daha sonra, 1475 te Tür - kler tarafından zaptedilmiş ve 1771 de - Ruslar tarafından alınmıştır. Kü - çek Kaynarca muhadesiyle, Kerç o - tarihleri sonra Ruslarda kalmıştır.

— Barba, konyak getir.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

«Maşallah.. Hassas teraziden ben anlamam da kim anlar?»

— Mustafa.. Sen davacı mıydın? — Evet efendim. — Anlat bakalım.. Davan nedir? — Anlatayım efendim. Ben, kuyun - cuyum, Bonin gayet güzel bir hassas - teraziyi verirdi. Ta babamdan kalma.. Meslek bana pederden kalmıyordu za - ta.. Terazinin biçimi çelik, yatığı - akkıldır. Önce ölçülür.. Evladılık.. Kulan kullan.. Oğun da kullan.. Torunun da.. Ondan sonra, elini ö - je - ne aldığını ki misline sat yene.. Geçenlerde baktım, terazinin ayağı - bozulmuş. Mâlum ya.. Altınla, elmas - la oynuyoruz. Bir gramın onda biri - oynadı mı, dünyanın parası tutar. El - imizdeki fasulye, pirinç değil ki, ö - gramına, beş gramına bakmıyalım. Dirhem bir kefesine kosağı üç beş - lira zarar ederse, öbür kefesine ko - yunca üç beş lira müşteri zarar eder.

— Uzunla, canım efendim.. Davanı - söylet.. — Evet, işte böyle efendim. Tera - zinin ayağının bozulduğuna göre, uc - taya götürüp ayar ettirdim, de - dim. Bu arkafeş da, yamamda ku - yuncudur. Ben teraziyi kağıda sarar - ken, bu dükkana girdi.

— Ne o, Hamparsum efendi? dedi. Teraziyi nereye götürüyorsunuz? — Ayağı bozulmuş da, ayar etti - receğim, dedim.

— Yahu, dedi, Uzun ne yapıyor - sun? Ben buradakilere kime götürüp - ayar ettireceksin? — Sen ayardan ağarsın? dedim.

— Maşallah, dedi. Ben ağnımdan da - kim ağnar? Benim, Karadeniz böl - gesi ölçüler ve ayaclar Basmeftiş - liginden ruhsatnamem vardır.

Yabancı değil.. Komu.. Hem de - kuyumcu.. Müftetiz değilim ki, ruhs - satnamesine bakayım. Verdim tera - ziyi. İki gün sonra aldım ki, ne ayarı - kalmas, ne terazinin halli.. Tesviye - diyorum diye egelemiş ötesini ber - si.. Berbat etmiş teraziyi..

— Terazini kaç liralıktı? — Şimdi yüz liraya alınamaz.. On - beş yirmi liraya da hassas terazi var - dır amma, benimki gülmüştü. İşçiliği - de yükseldi. Yüz lira verdiler, ver - medim.

Söz, maznun Hilminindi. Hem Hamparsum davacı idi. Hem de ruhs - satsız terazi ayarından ayrıca ceza - landırılmak talebi mahkemeye sev - kildi. Hilmi.

— Ben ayar etmedim, dedi. Tera - zisi zaten bozuktuk. Bana, zincirli si - kayımı diye getirdi. Pense, ağız açık - olan zinciri biraz sıkıttım.

Muhakeme, karar için başka güne - bırakıldı.

Hamparsum mahkemenin çıktı. Hem yürüyor, hem söylüyordu: — O ki ağnımdan bir işten.. Ne - diye her çeye burnunu sokar da hem - elâleme zarar verir, hem kendin mah - kemelerde dölürdün? Alacağın iki - lira, böyle fitil fitil burnundan gelir - işe.. Dedelerimiz ne deyil söylemiş - ler? «Bilmediğin işe karışma!»

Bir yorgan hırsızı mahkûm oldu

Kapalı Çarşının Sahafılar kısmında - vukua gelen bir yorgan hırsızının - muhakemesi dün Sultanahmet 2. inci - Suik Cezâ Mahkemesinde neticelen - dielmıştır.

Suçlu Sadettin isiminde bir gençtir. - Sadettin Cuma günü ba çarşısındaki Mu - sammerin yorganın dükkânına girmiş - ve Musammerin içinde olmayanından - istifade ederek 9 lira kıymetinde bir - mavi yorgan çalmıştır.

Mahkeme suçlu Sadettini 3,5 ay - hapse ve 7 lira da para cezası öde - miye mahkûm etmiştir.

Dahiliye Vekâleti hususi kalem müdürlüğü

Ankara 5 (Telefonlu) — Açık - bulunan Dahiliye Vekâleti hu - susi kalem müdürlüğüne Pazar - cık kaymakamı Kâzım Arat ta - yin edilmiştir. Ertesi gün yeni - siğe başlanıy. B. Kâzım Arat kay - makamlıktan önce uzun zaman - şehrimizin nüfus ve seferberlik - müdürlüklerinde bulunmuş kı - yetli gençlerimizdendir.

Ududaga kar sporu yapmak üze - re çıkarılan sayısı son günlerde çok - artmış dağ oteli dolmuştur.

İzmitte ekmeğin tevlâzının karno - ile yapılması için beyanâmeler dol - durularak alâkadar makamlara tevzi - olunmuştur.

Aleksandros isiminde 70 yaşında - bir adamla kurisi 62 yaşında Vasilis - Mih Piyangodan 10 bin lira kazanan - birletiri mukabili olan 25 bin liraya - dön şehrimiz şubesinde almışlardır.

Ududaga kar sporu yapmak üze - re çıkarılan sayısı son günlerde çok - artmış dağ oteli dolmuştur.

İzmitte ekmeğin tevlâzının karno - ile yapılması için beyanâmeler dol - durularak alâkadar makamlara tevzi - olunmuştur.

Aleksandros isiminde 70 yaşında - bir adamla kurisi 62 yaşında Vasilis - Mih Piyangodan 10 bin lira kazanan - birletiri mukabili olan 25 bin liraya - dön şehrimiz şubesinde almışlardır.

Ududaga kar sporu yapmak üze - re çıkarılan sayısı son günlerde çok - artmış dağ oteli dolmuştur.

İzmitte ekmeğin tevlâzının karno - ile yapılması için beyanâmeler dol - durularak alâkadar makamlara tevzi - olunmuştur.

Aleksandros isiminde 70 yaşında - bir adamla kurisi 62 yaşında Vasilis - Mih Piyangodan 10 bin lira kazanan - birletiri mukabili olan 25 bin liraya - dön şehrimiz şubesinde almışlardır.

Ududaga kar sporu yapmak üze - re çıkarılan sayısı son günlerde çok - artmış dağ oteli dolmuştur.

İzmitte ekmeğin tevlâzının karno - ile yapılması için beyanâmeler dol - durularak alâkadar makamlara tevzi - olunmuştur.

Aleksandros isiminde 70 yaşında - bir adamla kurisi 62 yaşında Vasilis - Mih Piyangodan 10 bin lira kazanan - birletiri mukabili olan 25 bin liraya - dön şehrimiz şubesinde almışlardır.

Ududaga kar sporu yapmak üze - re çıkarılan sayısı son günlerde çok - artmış dağ oteli dolmuştur.

Tramvay hasılatı

9 ayda 320 bin 801 lira fazla hasılat yapıldı

İstanbul Tramvay İdaresi, 1941 - yılı Eylül ayına kadar 9 ay zar - fında 2 milyon 396 bin 507 lira - hasılat elde etmiştir. 1940 yılı - nun aynı ayları zarfında ise 2 - milyon 75 bin 706 lira hasılat te - men olunmuştur. Bu suretle 1941 - yılının 9 ayında, geçen yılın aynı - aylarına nazaran yolcu sayısı art - mış ve 320 bin 801 lira fazla bir - hasılat yapılabilmektedir. 1939 yı - lının aynı 9 ayları içinde ise 1 - milyon 976 bin 575 lira hasılat - olmuştur.

İstanbul Tramv

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 78

Türkçeye çeviren: İSKENDER F. SERTELLİ

"Japon kadınları kocalarına çok sadık olurlar," diyordu!

Uzun boylu bir usak geldi. Cumhurreis usaga: — Yemek hazır mı? diye sordu. Usak başını eğerek cevap verdi: — Evet... Vilson bize döndü: — Haydi, yemek yiyelim. Karnımız acıktır.

Bu konuşmalardan sonra Vilsonun mesai odasından ayrıldı. Küçük bir kordordan geçerek büyük bir yemek salonuna girdi.

Usaklar kapıyı açtılar ve bizi hürmetle karşıladılar.

İçindeki korku silinmişti. Artık Vilson beni, Amerikalı bir vatanperverin kızı sanıyordu. Japon annemin oğlun olduğunu da Vilsonun hoşuna gitmişti.

Yolda giderken Tomsona: — Japon kadınları kocalarına çok sadık olurlar.

Diyordu. Vilson, benim Japonlarla bir alış verişim olmadığını anlayınca müsterih olmuşt.

★

Şimdi yemek salonundayız...

Sofrada bir çok çerezler, salatalar, tuzlu, taze balıklar, meyvalar var. Vilson beni teberruce ediyor. Yani bu çerezlerden yiyip yemediğime dikkat ediyor.

Hakkı var... Bu bir kurnazlıktır. Çünkü, Japonların sofraları pek fakirdir, bu kadar çeşit yemek yemeyiz. Ege ben, Tomsonun dediği gibi, gerçekten bir Amerikalım ki, işim, bunların hepsinden yemeliyim lüman.

Sofraya hizmet eden usak önüne ne koyduysa yadırgamadan yiyorum. Bunlara ben Tokyoda alışmışım. Hoşam bana: «İnsan ilk önce, gideceği memleketin adetlerini öğrenmeli ve yemeklerine alışmalı» demişti.

Bu ihtihada muvaffak olduğumu sanıyorum. Mükemmel faslı - emnim ki - falsosuz geçti. Buna yalnız Tomson şaşıyor. Bu kadar ordüvü nasıl yedim diye.

Vilson sofrada Tomsona hitap eder: — Çok müteessirim, dedi. Konuşmam istiyordum. İyi ki geldiniz de biraz teessürüm hafifledi.

(Devamı Var)

Normal ve Makas travers alınacak Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden

Müessesemiz için mübayaaya edilecek «10.000» adet normal ve 2400 adet makas travers kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Mevzuuhab 10.000 adet normal traversin muhammen bedeli sahadında vagona teslim «40.000» lira ve 2400 adet makas traversin muhammen bedeli de «12.000» liradır.

2 — Eksilme 25/1/942 tarihinde Müessesemizde yapılacaktır.

3 — İstekillerin eksiltmeye girebilmeleri için tekil mektupları ile birlikte muhammen bedelinin % 7,5 gürlubedinde muvakkat teminat mektuplarını eksilme saatinden bir saat evveline kadar Müessesemize tevdi etmeleri lâzımdır.

Postada vuku bulacak teahhütler müteber sayılamaz.

4 — Traverslere ait şartname taliplerine İstanbulda Sümer Bank Subesinden, Ankara'da Sümer Bank Umumi Müdürlüğünden İzmirde Belediye Releliğinden ve Karabükte Müessesemizden bilâbedel verilebilir. «11554»

İstanbul Defterdarlığından:

Toprak Tevzi Komisyonları için yapılabacak (100) adet dosya ve evrak san dığı 12/1/942 Pazartesi günü saat 15 de Defterdarlıkta mütegekkil komisyonda açık eksilme ile ihale edilecektir. Kesif bedeli (790) Lira teminatı (60) Liradır. Resim, hususi şartnamesi Millî Emlâk 4 cü kaleminde görülebilir. (11429)

İstanbul Defterdarlığından:

Toprak Tevzi Komisyonları için satın alınacak (50) adet çift satırlı Çadır kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

İhale; 12/1/942 Pazartesi günü saat 15 de Defterdarlıkta mütegekkil Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli (9000) Lira teminatı (675) Liradır. Resim, şartname ve malzeme nümunesi Millî Emlâk 4 cü kaleminden alınabilir. İstekillerin; muvakkat teminatıyla 941 yıla ait Ticaret Odası vesikası ve tekil mektuplarını 2490 No. 3 kanunun tarifati dairesinde hazırlanmış mühtürlü zarf derununda ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Releliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri muktazdır. (11433)

BÜYÜK ZABITA ROMANI

Kara Kapi Cinayeti

YAZAN:

No. 9

Çeviren:

Louis Thomas

İSACİT

— Talih yok mu bakalım? O kolay kolay ele geçecek bir şeytan değildir. Birini öldürmek maksadıyla Avustralyadan kalıp Londraya gelmek ve geç kalmak, ortada delil olmadan süphe üzerine tevki edilmek, ama kurnaz herif, Avustralyada öldürdüğü bir adam için değil, öldürmek mestile geldiği adamın ahi ölümlü üzerine Londrada tutulacak. Plan enfes değil mi?

Müfettiş birdenbire geri döndü. Gülmemek mi, ne gezer. Fakat gazeteci görmeyeceği geliyor ve sigarasını içerek devam ediyor:

— Evet, çok kurnaz sabıkalı, Collarsan, onun Londraya avdetinden birkaç saat evvel ölmekle lehine değerli bir hizmette bulundu.

— Lomms, budalalık etme.

— Budalalık mı ediyordun? Ne gibi? Gazeteci şaşkın görünüyor:

— Fakat Torkanay.

— Susunuz, siz de benim kadar bilirsiniz ki Ouan Thorr, şu ölen Collarsan'ın katilidir.

— Amma adamcağız bu anda Mans denizinde vâpırda canım...

— İnsan uzaktaki deni adam öldürebilir, bunu siz de bilirsiniz. Collarsan gibi bir moruğu öldürmek için bığcağı veya tabancaya lüzum yoktur.

— Ha... Yavaş yavaş anlamıya başladım.

— Hayır, bu doğru olamaz!

Müfettiş bu kelimeleri büyük bir hiddetle söyledi:

— Ne demek istediğini anıyorsunuz. Artık hiç bir şey kavramadığınızı tekrar etmeyiniz, yoksa siz kapi dırsarı atarım.

— Böyle berbat bir havada beni kapi dışarı atmamak, niçin?

Torkanay omuzlarını sıkıyor:

— Çünkü hâlâ anlamadınız sa, siz

Tetkikler:

Bugün Avrupada kaç Kraliçe kalmıştır? - Devrin Altın Kral-ları kimlerdir?

Yazan: HIKMET NISAN

1940 yılının bîdayetindenberi Avrupa devletlerinin bir çoğu Kraliçelerinden mahrum kaldı. 1937 de yedi kraliçesi olan dünyanın bir kısmı, bugün ancak üç Kraliçeye malikdir:

İngiltere Kraliçesi Elizabet, İtalya Kraliçesi Helen, Bulgar Kraliçesi Giovanna.

Yedi kraliçe muhtelif sebep lerdan dolayı tahliatlarında bulunmamaktadırlar.

İsveç Kraliçesi Viktorya 1930 da Romada, Belçika Kraliçesi Astrid malûm olan müessif otomobîl kazası neticesinde 1935 de İsveçrede ölmüşlerdir.

İki Kraliçe zevçlerinden boşanmışlardır: Romanya Kraliçesi Helen 1928 de, Yunan Kraliçesi Elizabet 1925 de.

Şahidi bulunduğumuz bugünkü Avrupa faciası esnasında, memleketlerinin istilası üzerine vatanlarını terk ile yabancı memleketlere ilticaya mecbur olan lar:

Norveç Kraliçesi Mod İngiltere, Holanda Kraliçesi Vilhelmine Amerika, Arnavutluk Kraliçesi Jeraldin Amerika.

On dokuz yaşında bulunan Romanya Kraliçesi Mişel ile on yedi yaşında bulunan Yugoslavya Kraliçesi Payer henüz evli değildirler.

1918 den mukaddem İmparatorluk veya Krallık olan büyük sultanatların bir çoğu, Umumi Harpten sonraki muahedelerle parçalanmışlar, bu parçalardan müteaddit müstakil devletler vücut almışlar: Estonya, Polonya, Litvanya, Letonya, İrlanda, Finlandiya, Çekoslovakya.

Yine büyük sultanatlardan bazıları 1918 demberi şekli idarelerini Cumhuriyetçe tahvil ile alırlardanberi sultanat süren hanedanların memleketten taretmişlerdir:

Almanya, Avusturya (şimdi Almanya) İhak edilmiştir, Türkiye, İspanya, Rusya, Bu beş devletten dört birincisinin saltanat erkânı memleketlerini terk edip yabancı ülkelerde yaşamaktadırlar, Rusyada ise, başta Çar olmak üzere ailei saltanat, 1917 ihtilâlinde, bir kaç müstesna ihtilâl imha edilmiştir.

Eskilere gelince:

İspanya Kraliçesi Viktorya Londrada, Portekiz Kraliçesi Ameli İspanyada veya Fransada, İmparatoriçe Zita da Amerikada bulunmaktadırlar.

Bu listeye Amerikada bulunmakta olan Lüksenburg Büyük Düşesi Şarlot ile kızı Velihaht Prenses de ilâve edilebilir...

★

Zenginlerin parası züğürdün çenesini yoraması.

Dünya, dünya odugundanberi para ve paralar henkesi meşgul etmişler, bütün nazar ve ihtirasları kendilerine çevirmişlerdir.

Zenginlik de, güzelli de iyilik gibi nisbidir ve «zengin» etiketini taşımak için ne kadar bir servete malik olmalıdır?

Matbaada, «getir, götür» gibi hizmetlerde kullanılan genç Mehmedin bile ipekli gömlek giydiği bu devirde, yani, paranın bol ve iptizale uğradığı bir asırda, hakiki «zengin» kime demir?

Fikrimce bu, sınıf, mevkî, seviye, görüş ve kanaat sartharına göre değişen, reyleri ikiye ayıran bir meseledir. Bu kadarcık bir mukaddimeden sonra asıl mevzu, yani bugün dünyaca «zengin» olarak tanınmış birkaç meşhur simaya gelelim. Bunlar, yirminci asrın «mim» li ve kesin bir ifade ile, en bedbinlerin itirazlarına mahal bırakmayacak olan % 100 zengindirler ve servetleri milyarlar hanesine kadar yükselmiştir.

1936 yılında bütün dünyada 10 milyarlar mevcuttu ve bunların elebaşları da, dünyayı top, tüfek ve mühimmat gibi «harp aynacakları» na garkeden meşhur ve mahut Bazil Zaharoff idi. Servetinin miktarını kendisi de bilmezdi ve öğrenemediğini. Bu suretle dünyanın en muammaengiz ve meşum bir mahkûlu kayıplara karıştı.

İkinci mevkî Amerikalı alim-nom aralı Mellon ıhras etmektedir. Mellon, bu mevkî, petrol Kralı olan ve birçok hayır cemiyetlerine servetinin mühim bir kısmını teberrü eden John Rockefellerden ele geçirmiştir. Dördüncü milyarder, otomobil kralı Ford'dur. Serveti 70 milyar kadar tahmin olunmaktadır.

Dünya zenginlerinin beşincisi olarak Pierpont - Morgan gelir. Servetinin miktarı şimdiye kadar meçhul kalmıştır. «Cihanın bankeri» ünvanını taşıyan bu adam, sayısı 2450 ye balığ olan mali müesseseleri kontrolü altında bulundurmaktadır!

Bolivya, altıncı milyarderin vatanıdır. Simon Patino namında olan bu zat, külliyyetli bir servete sahip olduktan sonra isten çekilerek diplomasiye intisap etmiştir. Bugün Bolivyanın Paris sefiridir.

Hindî hükümdarlarından Haydarabat Nizami, listede yedinci mevkî işgal etmekte ve servetinin miktarı henüz bilinmemektedir. Fakat bazı istihbarat ve vakıalar ile bunun miktarı hakkında bir fikir edinmek güç değildir. Büyük harpten sonra, hazineinde mevcut olan kaymettar elmas ve renkli taşlarla sair mücevherat ve altın külçelerinin bir listesini yaptırmak üzere İngiltereden getirdiği üç mütehasşis kuyumcu, bunları tasnif için tam iki sene uğraşmışlar ve ancak bu müddetin hitamında listeyi tamamlıyabılmışlardır! Nizamın 400

ahmakların ahmağısınız. Beni alâkadar edemezsiniz.

Gazetecinin yüzü geriliyor. Bir gülmeye:

— Ben, ahmakların ahmağı ha? Hayır. Söyleyiniz bakalım Torkanay: Ouan Thorr, Collarsan'ın katili ise, acaba bu kadar uzaktan öldürmek için nasıl bir silah kullandı?

— Ah, şimdi de, bunu mı soruyorsunuz?

— Görülmyen, bir hava torpili mi?

Torkanay ciddi bir tavır takınıyor:

— Lomms, galiba benimle alay ediyorsunuz?

Gazeteci, hokkabaz cabukluğile sabrı kesiliyor:

— Hayır Torkanay, böyle zannetmeyiniz, ancak lâtife ediyordum.

— Şimdi lâtife zannat değil.

— Biliyorum. Ve aynı fikirde olduğumuza memnûn. Collarsan'ın ölümü izah edilemeyecek bir isdedir. İhtiyarı Ouan Thorr öldürdü. Katil müthiş bir silah kullandı. Katil Collarsan'ın korkutarak öldürdü. Öyle değil mi?

Torkanay sakın bir sesle cevap veriyor:

— Evet, Collarsan'ın korku öldürdü, böyle zannediyordum. Cesedi açılıp muayene edildikten sonra bunu öğreneceğiz. Ancak,

— Ancak ortaya yeni muammalar

RADYO

5 2. ci kânun 1942

18.00 Program ve Menleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Dans Orkestrası.
18.50 Müzik: Fasil Heyeti.
19.30 Menleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Konuşma (Yardımlı Sevenler Cemiyeti Adına).
19.55 Müzik: Karışık Şarkılar.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Bir Mars Öğreniyoruz — Ankara Marsı. Efe-ti-lyen: Halil Bedi Yönetgen.
Ankara, Ankara, Güzel Ankara, Seni görmek ister her bahtı kara, Senden yardım umar her düşen dara; Yetersin onlara güzel Ankara!

Bureuna göz diken dik başlar insin, Türk gücü orada her gücü yensin; Yoktan var edilmiş ilk şehir sensin; Var olsun toprağın, taşın Ankara!
21.00 Ziraat Tekvini.
20.45 Müzik: Karışık Şarkılar.
21.30 Konuşma (Öğretmen Saati).
21.45 Müzik: Radyo Senfoni Orkestrası. (Seif Ferid Alıyar).
22.30 Menleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri; Ziraat, Esham—Tahvilât, Kamblyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Casbah (Pl.).
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kapanış.

FRANSIZCA

Fransadan mezun, ekaliyet ilkökul Müdürlüğünü ve resmî Ortaokulda Fransızca öğretmen vekilliğini ifa etmiş bir öğretmen hususi Fransızca dersleri vermek arzusunda. (MM) rumuzile İst. 176 Posta Kutusu adresine yazıl-ması.

Şehir tiyatrosu

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında Bu akşam saat 20.30 da OYUN İÇİNDE OYUN

Rumî 1357	Kasım	Hicrî 1360
B. KANUN	59	ZİLHİCCE
23		17
Yıl 942 Ay 1	Vasati S. D. VAKİT	Ezasi S. D.
11. Kânun	7 25	Güneş 2 37
	12 16	Öğle 7 25
5	14 35	İkinci 9 48
Pazartesi	16 48	Akşam 12 00
	18 26	Yatsı 1 39
	5 37	İmsak 12 50

lüks otomobili, garajlarında bir safi askeri intizamile sıralanmaktadır. Bu Hind hükümdarı, 1914 harbinde 50 milyon altın İngiliz hükümetinin emrine tahsis etmiş, şahidi olduğumuz bugünkü harpte de İngiltereye 3000 asker göndermiş ve harbin sonuna kadar bunların bütün masraflarını deruhde etmiştir. Yine bu harpte İngiltereye nakdi muavenet olarak 10 milyon verdiğini, birkaç vakit evvel gazetelerde okumuşuk.

Diğer bir Hindî, Baroda mih-racesi, sekizinci Milyarder olarak gösterilmektedir. Senevi iradı 200 milyon liradır.

Dokuncu milyarder Ağahan Olup, bu milyarderler listesinde Ken Kichi namında bir Japonyalı tamamlamakta ve yine bir Çinli zenginlerin başında gelmektedir.

Bu zenginliğe, bu haşmet ve debdebeye rağmen, yirminci asrın bu Harutirreşterleri acaba küremizin en mes'ut adamları mıdır?

Orasını bir Allah, bir de kem-dileri bilir.

HİKMET NISAN

Balkan Deniz Harbini Nasıl Kaybetlik?

Yazan: RAHMİ YAĞIZ No. 52

Muharebenin 12 inci dakikasında Turgudun işarete cevap verdiği görüldü

şundan aldı. Amiral avazı çıktığı kadar haykırarak söyleniyordu:

— Hay Allah belasını versin... bu herifler bizi parça, parça edecekler... ben böyle ateş, bu çeşit isabet görmeyim... Artık burada durulmaz!

Ve, dışarı fırlamaya kalkıştı. Vâsîf Bey Amiralın yavaş, yavaş akli muvazenesinde bir noksanlık meydana geldiğini hissetmişti. zırh kuleden fırlamak istiyen Kumandanı kolundan tuttu:

— Nereye Beyefendi, dışarı mı çıkacaksınız?

— Burada durulur mu artık, baksana Vâsîf Bey düşman mer-mileri bizim zırhları mukavva gibi zimbahyorlar...

Sonra aynı haykırışla yavere emir verdi:

— İşaretçilere söyle: Ric'at emri versinler. Boğaza dönmek için filo manevra yapın...

Bir dakika sonra Barbarosun işaret gönderince şu işaretlerin çekildiği görüldü:

— Ric'at edilecek, Boğaza dönmeyecek! Turgut çabuk benim yerimi alsın... ateşi kendi üzerine cel-betsin!

Acaba Turgut zırhlısı neden Barbarosun yerini alıyordu?..

Arap İsmail Bey kaptan, Barbarosun ilk işaretindenberi onun mevkîini alması karar vermişti. fakat düşman topusunun isabetli ateşi karşısında bu manevranın çok güçlüğüle tatbik edileceğini düşünen Turgut süvarisi ateşin müsait bir zamanında bu hareketi yapabilecekti. Yoksa filonun ateş altında tesbit edildiği borda hatından kolaylıkla bir dönüş yapılması, Turgudun Barbarosun yerine geçmesi imkânsızdı. Manevra sırasında Turgudun da birkaç isabet alması, hattâ bunlardan katil bir isabetin gemiyi Barbarosun âkibetine uğratması hiç de güç değildi. Bu münasebetle Turgut; verilen mevkî değiştirme emrini en müsait bir zamanda yapmak istiyor, süvari İsmail Bey kaptan bu müsait zamanı gözetliyordu.

Muharebenin on ikinci dakikasında Turgudun işarete cevap verdiği görüldü:

— Barbarosun yerini almak üzere harekete geçiyorum...

Ve... o sırada muazzam bir şehamet levhası tecelli etti. Turgut

safî harpten çıkarak Amiral gemisinin mevkîini almak üzere ileri doğru alıldı. Bütün topoların ateşini düşman gemisinin üzerine taksif etti, kaç gidenindeki şanlı Türk bayrağını yürek oynatan bir dalgalarıyla sallandı.

Barbaros safî harbin ikinci gemisi olmuştu.

Fakat bir tedbirde İmrozun intikamını müthiş bir surette alan düşman donanmasını ve bil-hassa Averofu, ateşi Barbarosun ayrılmamasından menedemedi. Turguda, düşman filosunun diğer gemileri ateş ederken Barbarosun yakasını bir türlü bırakmayan Averof toplarının konsantre ateşini yine Osmanlı Amiral gemisinin üzerine taksif etmişti.

Ana filonun üzerinden aşan mermiler; Boğaz ağzında barıkılan Osmanlı destroyer filotilâsının yakınına düşüyor, burada su sirtunları yükselterek garip, esatırı bir orman hayali vücutte geçiriyordu.

Bir aralık düşman donanması sının mühtip filotilâsının hücumu başladığı farkolundu. Bu sırada da işaret memurları şöyle bir raporda bulundular:

— Mes'ûdiyenin civarında torpido izleri görünüyor!

Artık muvazenesini büsbütün kaybederek oğuna dönen Amiral Ramiz Bey muharebeyi idare edemeyecek bir vaziyete düşmüştü. Torpido izlerinin rapor edil-dğini gören Amiral bağırdı:

— Filotillâ Boğaz mevkîini muhafazayı bıraksin. bulundugu mevkiden bir hücum çıkışı yap-sın!

Bu işaret filotillâya tebliğ edildi. fakat o sırada bir elinde abdest ibrîği bulundugu halde çiplak ayaklardaki nalmaları tükürdükleri filotillâların komodor gemisi forsunu taşıyan Yedigörm Milletini çanaklığına tırmanıyor-du. Filotillâ erkânıharbiyesine memur olan Yüzbaşı Abdülhalim Bey vardabandıralar tarafından not edilen bu emri komodora bildirdi:

— Amiral; bir hücum çıkışı yapmamızı istiyor!

(Devamı Var)

15

İKİNCİ KANUN

30.000

2.500

500

100

50

20

10

5

2

1

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16